

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2009
Proba scrisă la istorie
Proba D/E/F

- ◆ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- ◆ Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți cu atenție textele de mai jos:

A. „Într-aceia vreme, Mehmet, împăratul turcesc, armând 120.000 de [oameni], oastea sa și oastea tătarească, (...) [le-a] trimis asupra lui Ștefan-vodă [Ștefan cel Mare].

Iar Ștefan-vodă având oastea sa, 40.000 (...) și 5.000 de unguri (...), le-au ieșit înaintea turcilor (...), la Podu Înalt, [în 1475], pe care i-a biruit Ștefan-vodă, nu așa cu vitejia, cum cu meșteșugul. (...) Ștefan-vodă tocmise puțini oameni peste lunca Bârladului, ca să-i amăgească cu buciume și trâmbițe, dând semn de război (...).

Iar Ștefan-vodă, cu oastea tocmită, i-a lovit [pe otomani] unde nici era loc [pentru aceștia] de a-și tocmi oastea, nici de a se îndrepta, ci așa ei, în sine, tăindu-se, mulți pieriră, mulți prinși de pedestrime au fost, ce și pe aceia pe toți i-a tăiat.” (G. Ureche, *Letopisețul Țării Moldovei*)

B. „Io Ștefan voievod, din mila lui Dumnezeu, domn al Moldovei, (...) în anul [1476], (...) s-a ridicat puternicul Mehmet*, cu toate puterile sale răsăritene (...) și au ajuns până aici, la locul numit Pârâul Alb. Și noi, Ștefan voievod, cu fiul nostru Alexandru, am ieșit înaintea lor și am făcut mare război cu ei. Și cu voia lui Dumnezeu, au fost înfrânți creștinii de păgâni. Și au căzut, acolo, mulțime mare de ostași ai Moldovei. Atunci și tătarii** au lovit țara Moldovei (...). De aceea, a binevoit, Io Ștefan voievod, cu buna sa voință, a zidi această [biserică], (...) pentru amintirea tuturor [creștinilor] care s-au prăpădit aici.” (Pisania bisericii din Războieni)

*Mehmet al II-lea a condus Imperiul Otoman

**atacă Moldova la cererea sultanului

Pornind de la aceste texte, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați secolul la care se referă sursa B. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa A, o informație referitoare la corpul de oaste aliat lui Ștefan cel Mare. **2 puncte**
3. Numiți statul la care se referă atât sursa A cât și sursa B. **3 puncte**
4. Precizați aliații lui Mehmet la care se referă atât sursa A cât și sursa B. **3 puncte**
5. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține punctul de vedere conform căruia rezultatul conflictului româno-otoman era favorabil otomanilor, selectând două informații aflate în relație cauză - efect. **5 puncte**
6. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care combate punctul de vedere conform căruia rezultatul conflictului româno-otoman era favorabil otomanilor, selectând două informații în acest sens. **5 puncte**
7. Prezentați două acțiuni diplomatice întreprinse de români, în Evul Mediu și/ sau la începuturile modernității. **6 puncte**
8. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia autonomiile locale au contribuit la întemeierea statelor medievale în spațiul românesc. (Se punctează coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2009
Proba scrisă la istorie
Proba D/E/F

SUBIECTUL II

(30 bodov)

Pozorne prečítajte nižšie uvedené texty:

A. „Predilektnou témou impresionistickej maľby je pejzáž, napriek tomu, že boli abordované mnohé iné sužety, ako napríklad ľudia a zvieratá. Roku 1874, impresionisti otvorili prvú skupinovú expozíciu v Paríži, nezávisle od oficiálneho* Salóna Akadémie Francúzska.”

(Ilustrovaná encyklopédia svetových dejín)

* Oficiálny Salón presadzoval uznávaných maliarov, udieľal im metále, ocenenia a nominalizoval spomedzi nich autorov pre verejné a súkromné objednávky

B. „Nová pohroma zaplavila štvrť [Opéry v Paríži]. (...) V [galériach] Durand-Ruel, v Paríži, sa otvorila nová expozícia [v 1876], ktorú, dá sa tak povedať, môžeme nazvať výstavou maliarstva. Náhodní chodci (...) vchádzajú a ich preľaknutým očiam sa predstavuje surové divadlo. (...) Sú aj takí čo sa týmto veciam smejú, ale ja som stiesnený. (...) Presvedčiť Pissara že stromy nie sú fialové, že nebo nemá farbu čerstvého masla, že v žiadnom štáte nevidieť veci tak, ako ich on maľuje a že žiadna rozumná osoba sa nemôže prispôbiť takému poblúdeniu, [je nemožné].”

(Le Figaro, apríl 1876)

C. „Maľba má byť rozkladom svetla na jeho zložky, pokiaľ lesk sa obdrží z prvotných farieb ktoré vytvárajú spektrum. Namiesto toho aby odtiene zelenej maliar namiešal na palete, on musí nadkladať škvrny žltej a modrej, ponechajúc ich zmiešanie oku pozorovateľa. To, čo sa zdá nejasné, z blízka, sa vyjasňuje z primeranej vzdialenosti. Pokúšajú sa tak zvýrazniť svetlosť nimi pomaľovaného plátna, aby tak vytvárali ilúziu slnečného svetla prenikajúceho skleným hranolom, čím obržia opravdový karneval farby, v ktorom ako by sa oko zúčastňovalo rozochvených svetelných intenzít. Výsledkom tejto reevalvácie technických metód impresionisti objavujú nový spôsob vizuálneho vyjadrovania.”

(W. Fleming, Umenie a idey)

Vychádzajúc z uvedených textov, splňte nasledovné požiadavky:

1. Spresnite storočie na ktoré sa vzťahujú oba uvedené zdroje. **2 body**
2. Spresnite, na základe zdroja A, jednu z tém abordovaných impresionistami. **2 body**
3. Uvedte po jednej informácii o kultúrnej udalosti z Paríža, z roku 1876, zo zdroja A, respektíve zo zdroja B. **6 bodov**
4. Uvedte, zo zdroja B, názor na impresionistov a na ich tvorbu, potvrdte ho jednou vysvetlivkou uvedenou v texte. **5 bodov**
5. Uvedte, zo zdroja C, názor na impresionistov a na ich tvorbu, potvrdte ho jednou vysvetlivkou uvedenou v texte. **5 bodov**
6. Predstavte dve politické praktiky totality, aplikované v Európe, v XX. storočí. **6 bodov**
7. Predstavte inú politiku, promovajú v doméne kultúry v modernej alebo súčasnej dobe, spomeňte aj európsky štát v ktorom sa ona aplikovala. **4 body**

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2009
Proba scrisă la istorie
Proba D/E/F

SUBIECTUL III

(30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre România postbelică, având în vedere:

- precizarea unei cauze a instaurării regimului comunist în România;
- menționarea a două etape ale regimului comunist în România și a câte unui fapt istoric desfășurat în fiecare din cele două etape;
- prezentarea unui fapt istoric desfășurat de România, în relațiile internaționale, în cadrul „Războiului rece”;
- formularea unui punct de vedere referitor la situația României în timpul regimului comunist și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză - efect**, susținerea unui punct de vedere cu **argumente istorice** (coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea succesiunii **cronologice/ logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.

|